

Aan : De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Van : Werkkamer Asbest ODNL
Contactpersoon : Andrew Wiersma
Datum : 2 augustus 2018
Onderwerp : Analyse wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbo besluit)

Wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit

Hoofdpijnen zoals de toelichting ons dat duidelijk maakt:

- Wijziging is voornamelijk technisch, maar soms ook beperkte beleidswijzigingen.

➔ *Hierbij wordt een volgende stap gemaakt na de wijzigingen van 1-1-2018.*

(Toen is bepaald voor CI's dat zij een schemabeheerder en een certificatieschema hebben (per werkveld). Uit de toelichting wijziging Arbo besluit 1-1-2018 blijkt dat certificerende instellingen in de toekomst zullen moeten beschikken over een accreditatie. Accreditatie wordt afgegeven door de Raad van Accreditatie (RvA). CI's zullen moeten voldoen aan de (accreditatie-)normen en certificatieschema's.

Een schema kan als bijlage worden opgenomen bij de Arbo regeling, maar kan ook door de CI's worden aangeboden aan de Staatscourant. Schemabeheerders moeten alle belanghebbenden in hun werkveld bij de schema betrekken. Minister kan daarnaast altijd nog aanvullende regelingen maken.)

- IAK stuk: er zijn geen gevolgen voor burgers, andere departementen en de lagere overheid.

➔ *Onjuist. Lagere overheden zijn niet betrokken geweest. Hoe is bepaald dat er geen gevolgen zijn? Hoe is dat met de andere departementen? Zijn deze betrokken?*

Uitgangspunten consultatieaankondiging

1. De voorgelegde wijziging van het Arbobesluit en enkele Warenwetbesluiten bevat vooral technische aanpassingen. Soms betreft het verduidelijking.

➔ *Onjuist. Immers in het ontwerpbesluit staat '(...)houdende redactionele en beperkte beleidswijzigingen (!!) van het (...).*

2. Doelgroep: Werkgevers, werknemers en Arbo-professionals en hun organisaties.

➔ *Vreemd dat (overheids-)toezichthouders, die bouw- en milieutaken binnen de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving hebben, niet als doelgroep worden onderkend.*

➔ *Welke betrokkenheid is er vanuit I&W en BZK?*

Uitgangspunten ontwerpbesluit

1. (...)
2. Afdeling Raad van State gehoord (...)

➔ *Bij alle AMvB's moet er een consultatieronde plaatsvinden bij de Raad van State. Is nog niet gebeurd. Moet nog plaatsvinden. Wordt er daarnaast gebruik gemaakt van de voorhangprocedure (neerleggen AMvB bij de Staten Generaal)?*

3. Artikel 1

A
(...)

B
(...)

C

In artikel 1.5b eerste lid onder f (...). Aanvraag tot aanwijzing als CI.

Lid f vervalt:

“f. zij is in staat alle certificatietaken te verrichten waarvoor zij is aangewezen ongeacht of deze taken door haarzelf of namens haar en onder haar verantwoordelijkheid worden verricht;”

➔ *De verplichting voor een CI vervalt dat zij in staat moet zijn om alle taken te kunnen verrichten waarvoor zij is aangewezen. Relevant voor omgevingsdiensten. Is stelselwijziging. In de artikelsgewijze toelichting wordt alleen een voorbeeld genoemd voor examinering bij een persoonscertificatie. Wat zijn de gevolgen? Had dit artikel dan niet expliciet een uitzondering kunnen maken voor dat ene voorbeeld. Onduidelijk wat nu de impact is.*

D

In artikel 1.5b, vierde lid (...). Criteria aanwijzing CI.

In artikel 1.5d, vijfde lid (...). Aanwijzing CI.

In artikel 1.5eb, tweede lid (...). Verstrekking van inlichtingen en beëindiging van werkzaamheden.

Voor al deze onderdelen geldt dat de definitie wordt verruimd: “kunnen nadere regels worden gesteld”, wordt nu, “kunnen, zo nodig uitgesplitst naar werkveld, nadere regels worden gesteld”.

➔ *Concreet: nadere regels per werkveld. Omdat hier niet specifiek wordt gesproken dat dit via een ministeriele regeling plaatsvindt is de vraag voor het werkveld asbest of Ascert dit eigenhandig zonder tussenkomst van het ministerie mag doen.*

Relevant voor omgevingsdiensten. Is stelselwijziging.

Welke mogelijke gevaren zijn er? De overheid kan hierdoor steeds minder grip op onwenselijke situaties krijgen. Op welke wijze en met welke snelheid kan het ministerie ingrijpen op situaties die onwenselijk zijn? Wie bepaalt welke werkveld er is en welke partijen praten vervolgens mee in een werkveld? Welke afspraken zijn daarover?

E

In artikel 1.5c, eerste lid (...). Uitbesteden taken.

➔ *CI staat niet meer garant voor uitbesteding, maar hoeft dit alleen te melden aan Minister. De waarborg inzake uitbesteding door onderaanneming of dochteronderneming verdwijnt. Relevant voor omgevingsdiensten. Is stelselwijziging.*

In de artikelsgewijze toelichting wordt alleen een voorbeeld genoemd voor examinering bij een persoonscertificatie. Wat zijn de gevolgen? Had dit artikel dan niet expliciet een uitzondering kunnen maken voor dat ene voorbeeld. Onduidelijk wat de impact is.

Wat zijn de gevolgen bij uitbesteding (privaatrecht) en verplichtingen vanuit publiekrecht? Welke belangenverstrengeling kan er ontstaan bij uitbesteding en hoe ga je hierop handhaven?

F

Artikel 1.5f. tweede lid (...). Verzoek afgifte certificaat.

➔ *Nadere regels om 'doen van een verzoek tot een certificaat' worden veranderd naar nadere regels 'tot het afgeven'. Relevant voor omgevingsdiensten. Is vervolg op eerdere stelselwijziging.*

G

Artikel 1.5i vervalt. Dit gaat over de periodieke controle van de certificaathouder.

➔ *Periodieke controles door CI's vallen weg. Gaat uiteindelijk lopen via de NEN normen. Ingevolgde de wijzigingen van 1-1-2018 zullen managementsysteemcertificaten, proces- en persoonscertificaten uiterlijk vanaf 1-1-2020 worden afgegeven door CI's die daartoe door de RvA zijn geaccrediteerd. Hoe zit het in de tussentijdse tijd. Wordt in 2019 dan nog wel gecontroleerd door CI's bij de asbestverwijderaars of -inventariseerders? Relevant voor omgevingsdiensten. Is stelselwijziging.*

H, I, J, K, L, M, N, CC, O, R, S, P, Q
(...)

T

Artikel 4.47c. Toevoeging van lid 5. Bij ministeriele regeling kan worden bepaald.

➔ *Als het gaat om een calamiteit dan gaat het om milieu. Dan ligt het voor de hand dat deze toevoeging – wat op zichzelf een nuttige actie is – in eerste instantie geregeld wordt door het juiste departement: Infrastructuur en waterstaat (milieu en leefbaarheid) ev. in overleg met BZK (i.v.m. Bouwbesluit). Bij een calamiteit moet er weliswaar snel geschakeld worden, maar vanuit milieuoogpunt is starten zonder te melden absoluut niet wenselijk. Interdepartementale afstemming ontbreekt.*

U, V, W, X, Y, Z, AA, BB, CC, DD, EE, artikel I, II, III, IV
(...)

Bijlage

- **Analyse Wijziging Arbo regeling**

(Betreft het inhoudelijke deel van de reactie van de Werkkamer Asbest ODNL welke per mail als bijlage is verstuurd op 18-7-2018)

Aan : Wies Hontelez en Jacco Brouwer
Van : Werkkamer Asbest ODNL
Contactpersoon : Nico Hulsmans
Datum : 18 juli 2018
Onderwerp : Analyse wijziging Arbo regeling

Memo

Wijziging van de Arbo regeling

Hoofdlijnen zoals de toelichting ons dat duidelijk maakt:

- Asbestverwijderaars, -inventariseerders en de CI's moeten voldoen aan een nieuw certificatieschema i.p.v. bestaande bijlage in Arbo-regeling
- Ascet = schemabeheerder. Minister = verantwoordelijk voor de generieke aanwijzingseisen CI. Schemabeheerders verantwoordelijk voor de inhoud van hun schema's.
- Nieuw certificatieschema opgesteld door Ascet op asbest. Bijlage XIIIa en XIIIe geïntegreerd. Raad van accreditatie = akkoord gegaan.
- Er wordt in de Arbo regeling alleen geregeld dat inventariseerder en verwijderaar moet beschikken over certificaat (cf. "nieuwe certificatieschema arbodiensten (?)").
- Afgeweken van vaste verandermomenten.

➔ *Wat is de reden om af te wijken van vaste verandermomenten? Wordt in toelichting niet uitgelegd.*

Uitgangspunten regeling

1. Er is sprake van vervanging bijlage XIIIa en XIIIe door een certificatieschema (!).

➔ *Bijlagen vielen onder Arbeidsomstandighedenregeling en stonden onder rechtstreekse invloed van de overheid. Straks vallen deze 'dan oude bijlagen' niet meer onder de invloedssfeer van de overheid.*
➔ *Inhoudelijke punten uit bijlage XIIIa komen terug onder een nieuw certificatieschema van Ascet.*
➔ *Inhoudelijke punten uit bijlage XIIIe komen terug onder een nieuw certificatieschema van Ascet.*
➔ *Voor wat betreft bijlage XIIIe kan gesteld worden dat die regels overeind blijven - in een weliswaar geïntegreerd schema met bijlage XIIIa (staat in toelichting) – waardoor deze als aanvullend gezien kan worden op de accreditatie criteria cf. ISO 17065.*

2. Gelet op artikelen 1.5b, vierde lid, 1.5d, vijfde lid, en 1.5f, tweede lid van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Al deze artikelen gaan over 'er kunnen nadere regels gesteld worden'.

➔ *Criteria voor aanwijzing van certificerende instellingen, de aanwijzing zelf en de afgifte van certificaten... worden mogelijk hiermee (óf later) weggehaald uit de Arbeidsomstandighedenregeling en staan dan niet meer onder directe invloed van het ministerie. Link met wijziging van artikel 1.1a (onderdeel A), ofwel 1.5e. Deze wijziging wordt niet duidelijk toegelicht in de artikelsgewijze toelichting. Zou misschien juridisch geverifieerd moeten worden.*

3. Artikel 1, onderdeel A en B

A

Artikel 1.1a wordt (...) gewijzigd:

1. Artikel 1.5e vervangen door 1.5eb.
Onder certificatie. Onder jaarverslag.

➔ ***Dit heeft te maken met ‘weigeren, schorsen aanwijzing (...)’ van een CI. Deze bepalingen lijken te verdwijnen. Deze wordt vervangen door een artikel die gaat over vertrekken van inlichtingen. Lijkt een stelselwijziging. Wijziging levert vragen op (ook omdat de artikelsgewijze toelichting summier is).***

2. Onderdeel f. komt de luiden (...).
Onder certificatie. Onder jaarverslag.

➔ *Oprekken definitie ‘derden’, zodat onderaanneming onder CI’s mogelijk wordt. Past bij huidige 1.5c Arbobesluit.*

B

‘In de artikelen 1.9aa (...).

Onder erkenning EU-beroepskwalificaties en tijdelijke en incidentele dienstverrichting.

Zoals: onderdeel taken en bevoegdheden CI, onderdeel erkenning EU beroepskwalificaties, etc.

➔ *Wijzigingen onder B. lijken op een vernummeringslag.*

Als voorbeeld 1.9aa.

“De aanvraag van een certificaat van vakbekwaamheid, bedoeld in [artikel 1.5h, van het besluit](#), wordt ingediend bij de minister of, indien de minister een certificerende instelling als bedoeld in [artikel 1.5a van het \besluit](#), (...).”

1.5a gaat over definities

Wordt:

“De aanvraag van een certificaat van vakbekwaamheid, bedoeld in [artikel 1.5h, van het besluit](#), wordt ingediend bij de minister of, indien de minister een certificerende instelling als bedoeld in [artikel 1.5b van het \besluit](#), (...).”

1.5b gaat over ‘criteria aanwijzing CI’

C

Artikel 4.29 komt te luiden (...).

Gaat over verstrekken gegevens en inlichtingen.

Valt onder Certificatiebepalingen arbeid met asbest.

➔ ***In de regeling zelf wordt verwezen naar 1.5e derde lid, maar die bestaat niet. In de voorgestelde tekst van deze regeling tot wijziging, wordt een ander artikel genoemd. 1.5eb tweede lid. Dit artikel gaat op zich wel over het verstrekken van inlichtingen. Er staat geen toelichting bij de artikelsgewijze toelichting maar een PM. Onduidelijk.***

D

Artikel 9.2c, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd (...).

Betreft tijdelijk regeling certificering arbodiensten.

1. De zinsnede (...) 1.5b, vijfde lid (...)
2. De zinsnede (...) 1.5b, tweede lid (...)
3. De zinsnede criteria (...)

➔ *Wijzigingen onder D. van de voorgestelde regeling betreft terrein arbodiensten. Niet zo spannend. In toelichting op wijziging regeling staat echter - waarschijnlijk foutief - 'nieuwe certificeringschema arbodiensten dat is vastgesteld door de stichting Ascert'*

E

Artikel 4.27 wordt als volgt gewijzigd (...)

Gaat over de 'Eisen voor afgifte van certificaten in het werkveld asbest'.

1. Onderdeel a (inventarisatiebedrijven), en
2. Onderdeel b (verwijderaars).

➔ *Voor beide onderdelen zijn de wijzigingen van de voorgestelde regeling een gevolg van het idee om naar een apart gepubliceerde schema te willen gaan. Rechtstreeks onder een schemabeheerder. Nieuw certificatieschema opgesteld door Ascert op asbest. Betreft een opvallende beleidswijziging.*

F

Artikel 4.28, onderdeel a (...).

Eisen voor aanwijzing en (blijven) functioneren als certificerende instelling in het werkveld asbest.

➔ *Onderdeel a, wordt aangepast van het voldoen aan criteria cf. bijlage XIIIe naar een apart certificatieschema, vastgesteld door Ascert.*

Let op:

Onder E. en F. wordt Ascert genoemd!!! Positie Ascert wordt in de regeling rechtstreeks aangeduid, zelfs in de artikelen van deze ministeriële regeling !!

G

Bijlage XIIIa vervalt.

➔ *Asbestverwijderaars, -inventariseerders moeten voldoen aan een nieuw certificatieschema i.p.v. bestaande bijlage in Arbo-regeling. Betreft een opvallende beleidswijziging.*

H

In bijlage XIIIc (...) bijlage1 (...).

Betreft tabel Certificatieschema voor de Persoonscertificaten.

➔ *Dit zijn uitvoeringswijzigingen. Onderstaande wijzigingen worden niet met redenen omkleed toegelicht in de artikelsgewijze toelichting.*

1. In de eerste rij (...)

➔ *Verwijzing naar bijlage XIIIa is gewijzigd naar artikel uit het (nieuwe) certificatieschema. Logisch gevolg van de eerdere wijziging onder E.*

2. In de vierde rij in de vierde, vijfde en zesde kolom "34.1.a" (...)

➔ *Deze wijziging is met name gericht op arbo: facefit wordt nu ook beoordeeld en toegevoegd aan deze 'afwijkingentabel'. Het sterretje bij DTA verandert in een 'voetnoot 1'. Wat dit precies betekent is niet duidelijk in de artikelsgewijze toelichting, maar wordt in apart artikel uitgelegd (H onder puntje 11). Het principe dat de DTA'er strenger gestraft wordt dan een DAV'er vervalt wel.*

➔ *Wat betreft vervanging sterretje naar voetnoot. Nu kan DAV'er zelfs cat. 1 krijgen als afwijking bij verkeerde maat of model adembeschermingsmiddel wordt geconstateerd. Dat wordt afgezwakt naar een categorie 2 afwijking.*

Let op: is Arbo-punt.

3. In de vijfde rij (...) (is verwijzing naar 34.1.f)

- ➔ *Onderhoud en schoonmaak adembeschermingsmiddelen. Er was alleen afwijking voor een DTA'er (categorie 2) maar straks wordt een afwijking voor een DAV'er mogelijk (categorie 2). De persoon waar de afwijking geconstateerd wordt.*

Let op: is Arbo-punt.

4. In de zesde rij (...) (is verwijzing naar 41.1.d)
➔ *Deze rij in de afwijkingentabel vervalt. De verantwoordelijkheid van de DTA'er toe te zien of de uitvoeringsmensen beschikken over de juiste papieren valt weg.*

Let op: is Arbo-punt.

5. In de zevende rij (...) (is verwijzing naar 41.1.e)
➔ *Deze rij in de afwijkingentabel vervalt. De verantwoordelijkheid van de DTA'er toe te zien of asbestverwijderaars beschikken over passende adembeschermingsmiddelen/face fit test, etc. valt weg.*

Let op: is Arbo-punt.

6. In de achtste rij (...) (is verwijzing naar 41.1.g)
➔ *Wordt vervangen. Het gaat nu om de verantwoordelijkheid van de DTA'er toe te zien op de gehele decontaminatie-procedure. Er wordt een nadere specificatie geïntroduceerd. Het was het categorie 1 voor DAV, maar nu wordt er gespecificeerd in 'het geheel niet decontamineren' en 'niet adequaat'. Mogelijk zal dan vaker 'niet adequaat' het geval zijn.*

Let op: is milieu-punt.

7. In de tiende rij (...) (is verwijzing naar 43.1.a-b)
➔ *Wordt vervangen. Betreft waarschuwborden en afzetlint. Het asbestverwijderingsbedrijf is verantwoordelijk en in de afwijkingentabel wordt nu ook meegenomen 43.1.c. 'als afzetlint niet voldoende is', dan moeten er aanvullende maatregelen worden genomen.*

Let op: is milieu-punt als omgevingsveiligheid.

8. In de twaalfde rij (...) (is een verwijzing naar 43.1.a-g) (vermoedelijk 43.3.a-g)
➔ *Wordt vervangen. Fout in de verwijzing wat er nu is. Het lijkt op een kleine uitbreiding van 43.3.h. Eisen containment. Onduidelijk is wat er toegevoegd wordt.*

Let op: is milieu-punt.

9. In de dertiende rij (...) (is een verwijzing naar 43.4.a-c)
➔ *Lid c. vervalt. Moet een reparatie zijn want er bestaat alleen maar 43.4.a-b. Tevens wordt het sterretje een 4. Onduidelijk.*

10. In de zeventiende rij (...) (is een verwijzing naar 44.1.d)

➔ *Verpakken en opslaan. Nu kan DTA'er categorie 2 afwijking krijgen bij het niet schoonmaken van verpakkingsmateriaal met asbest erin. Straks kan geen afwijking worden uitgeschreven als verpakkingsmateriaal niet schoon wordt gemaakt. Het andere lid wat in de plaats komt gaat over de opslag op een locatie buiten het werkgebied voor alleen bevoegde personen.*

Let op: is milieu-punt.

11. Onder de (afwijkingen)tabel wordt de zinsnede (...)

➔ Systematiek tabel wordt aangepast. Normaal een sterretje of twee sterretjes worden straks voetnoten 1 t/m 4.

Let op: is milieu-punt.

I

Bijlage XIIIe vervalt.

➔ *De CI's moeten voldoen aan een nieuw certificatieschema i.p.v. bestaande bijlage in Arbo-regeling. Betreft een opvallende beleidswijziging.*

Samengevat:

- Naast de technische zaken (waar we niet eerder over zijn geraadpleegd en wat los staat van de enkele punten waar Inspectie SZW onze mening over wil weten) wordt hier vooral een beleidskeuze geformaliseerd door de staatssecretaris (terwijl de Kamer het stelsel wil bediscussiëren).
- Toelichting is niet overal zo duidelijk over de wijzigingen.